

GASD
Goudse Adviesraad Sociaal Domein

GCR
Goudse Cliëntenraad

Aan: het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gouda.

Betreft: Gezamenlijk Advies van de GASD en de GCR over de Lokale Inclusie Agenda, uitvoeringsagenda 2024-2025

Gouda, 4 januari 2024

Geacht college,

De gemeente Gouda heeft de GASD om advies gevraagd over de Lokale Inclusie Agenda, uitvoeringsagenda 2024-2025. Omdat deze agenda veel uitvoeringsaspecten bevat, hebben GASD en GCR besloten een gezamenlijk advies uit te brengen. We hebben daartoe een aantal belanghebbende organisaties uit ons netwerk uitgenodigd om hun reactie te geven. Desgevraagd hebben wij de GAB apart geconsulteerd en zenden wij hun zienswijze hierbij mee.

Algemene opmerkingen

In de paragrafen Inleiding en Kaders wordt gesteld dat het VN-verdrag Handicap de basis vormt voor de Lokale Inclusie Agenda. Dat is enkele jaren geleden in de startsituatie zeker het geval geweest maar wij vinden dat thans te beperkt. Een inclusieve samenleving biedt aan alle inwoners ruimte om goed te kunnen meedoen in alle veelkleurigheid die zij hebben. Wij zijn blij dat de Inclusie Agenda en de drie participatiebijeenkomsten laten zien dat de Inclusie Agenda die bredere focus heeft. Het is heel positief dat zoveel organisaties bij de invulling van de Inclusie Agenda betrokken zijn, zonder dat het belang voor mensen met een beperking in de schaduw terechtkomt. De Inclusie Agenda laat zien dat veel input van de participanten gehonoreerd is en de agenda ziet er zeer ambitieus uit.

Voorts menen wij dat de toon van de Agenda wat zou kunnen opschuiven van “probleembestrijding en hoopvol” naar “gezamenlijk werken aan een rijkere samenleving”. Het is voor ons allen niet alleen zaak om ongelijkwaardigheid en onrecht te bestrijden maar ook om een betere samenleving te bereiken waarin ieder talent zijn plekje kan vinden. Een rijkere samenleving als resultaat van inclusiviteit. Er zijn talloze voorbeelden van Goudse vrijwilligers die zich daarvoor zo bewonderenswaardig inzetten.

Zoals reeds vermeld is, hebben we met een ambitieuze Lokale Inclusie Agenda te maken. De Agenda is vrij volledig maar tegelijkertijd weinig concreet. Niet alles is in twee jaar haalbaar.. Nu spreekt de nota terecht van een steeds doorlopende aanpak. Daarom adviseren wij per twee jaar een SMART agenda te maken met concrete doelen. De doelen zijn deels vermeld in de notitie, deels te vinden in de verslagen van de participatiebijeenkomsten. Het is dan

voor alle betrokkenen helder wat men in 2024-2025 kan verwachten én bovendien wordt de evaluatie hierdoor vergemakkelijkt.

Advies 1: Maak de Lokale Inclusie Agenda veel concreter.

Vervolgens vragen wij ons af of in de beleidsprocessen binnen de verschillende relevante domeinen van de gemeente voldoende geborgd is dat inclusiviteit een belangrijk beleidsuitgangspunt is. Dat geldt in ieder geval voor de domeinen Onderwijs en ontwikkeling, Werk, Thuis, Vrije tijd, Vervoeren, Welzijn en zorg.

Wij zien voorts de grote meerwaarde van het structureel betrekken van ervaringsdeskundigen op de verschillende terreinen daarbij in het hele beleidsproces. Dat geldt vanwege het VN-verdrag Handicap in het bijzonder voor mensen met een beperking. Een en ander vereist een scherp bewustzijn van de betrokken ambtenaren en borging van de kennis en ervaring op dit terrein in de ambtelijke organisatie, inclusief de met de ervaringsdeskundigen gemaakte afspraken

Advies 2: Maak inclusiviteit een centraal beleidsuitgangspunt en borg in de beleidsprocessen de structurele betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en het behoud in de ambtelijke organisatie van de kennis en ervaring ter zake.

De bewoners kunnen gebruik maken van de meldpunt Stichting iDb en meldpunt Gemeente Gouda. Dat levert cijfers op. En ongetwijfeld is er meer cijfermateriaal beschikbaar. Wij adviseren om die cijfers te gebruiken om inzichtelijk te maken wat de stand van zaken is. Een goed voorbeeld zijn de cijfers op pag. 18 en 19.

Advies 3: Maak gebruik van beschikbaar cijfermateriaal om de voortgang te meten.

Het valt ons op dat voor een behoorlijk aantal voorgestelde maatregelen armoede een/de buitensluitende factor is. Met beperkte middelen kan immers niet aan alles worden meegedaan. Benoem dat dan ook zo, naast factoren als het hebben van een beperking, racisme, lhbtqi+, enz. Dit speelt temeer als een laag vrij besteedbaar inkomen wordt veroorzaakt door hoge zorgkosten als gevolg van de beperking.

Advies 4: Benoem armoede als oorzaak van buitensluiting.

Het tolerantie lespakket wordt via de Brede School aangeboden aan de basisscholen. Een dergelijk pakket is minstens zo gewenst/nodig op de andere onderwijsinstellingen in Gouda. Op de VO-scholen kan het onderdeel zijn van het vak Burgerschap, op Mbo-scholen van het vak Leren, loopbaan, burgerschap.

Advies 5: Bevorder en faciliteer dat ook op VO- en Mbo-scholen het tolerantie lespakket wordt gebruikt.

Vaak zijn de medeburgers er zich niet van bewust wat de impact van een beperking is, zowel maatschappelijk als persoonlijk. Uitsluiting en gebrek aan eigen regie zijn daar twee voorbeelden van. Een bewustwordingscampagne, bijvoorbeeld aansluitend bij de Week van de toegankelijkheid in oktober, kan daar een positieve invloed op hebben.

Advies 6: Ontwerp in overleg met ervaringsdeskundigen een bewustwordingscampagne over de ontoegankelijkheid van de samenleving voor mensen met een beperking.

Er zijn nog veel niet of slecht toegankelijke publieke en niet-publieke ruimtes in Gouda, zoals winkels en horecagelegenheden en locaties voor culturele activiteiten. In 2024 wordt een nieuwe norm voor integrale toegankelijkheid van gebouwen bekendgemaakt, de NEN 9210.

Als niet alleen bij nieuwbouw maar ook bij een vergunningaanvraag voor een verbouwing de ODMH de nieuwe NEN 9210 norm hanteert, kan de toegankelijkheid een vlucht naar voren maken.

Advies 7: Instrueer de ODMH om zodra dat kan voor nieuwbouw en voor verbouwingen de toegankelijkheidsnormen van NEN 9210 te hanteren.

De Lokale Inclusie Agenda is bij uitstek de plek om aan het begrip inclusie een concrete invulling te geven door activiteiten op te nemen als de jaarlijkse herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij op 1 juli. Deze activiteiten geven invulling aan erkenning van dit deel van het gezamenlijk verleden, maar vragen ook aandacht voor de doorwerking van het koloniale en slavernijverleden in het heden in de vorm van discriminatie en racisme.

Advies 8: Neem activiteiten m.b.t. het koloniale en slavernijverleden op in de Inclusie Agenda.

Bewegen voor ouderen is noodzakelijk. Sport.Gouda zet zich in om alle Gouwenaren tot bewegen aan te zetten. Helaas worden te weinig ouderen van niet-westerse afkomst bereikt.

Advies 9: Geef extra aandacht aan bewegen van ouderen van niet-westerse afkomst

Naarmate mensen ouder worden nemen hun digitale vaardigheden af, ook als zij eerder digitaal uitstekend uit de voeten konden. Wij zien ouderen, 75+ , als een doelgroep, waarmee door de gemeente in het kader van digitale inclusie blijvend rekening moet worden gehouden. Ook voor hen moet het Direct Duidelijk zijn.

Advies 10: Houd bij de digitale dienstverleningen informatie blijvend rekening met de afnemende digitale vaardigheden van 75+-ers.

Tot slot: in de Lokale Inclusie Agenda wordt niet gerept over de budgettaire aspecten. Daar zijn wij wel benieuwd naar want die bepalen mede wat er de komende twee jaar en verder kan gebeuren.

Advies 11: Maak duidelijk hoeveel geld er in de komende twee jaar en daarna voor de Lokale Inclusie Agenda beschikbaar is en wat daarmee kan gebeuren.

Wij zijn benieuwd naar uw reactie op dit advies.

Ton de Korte
Voorzitter GASD en GCR